

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D'UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. 2 cèntims.
 Fòra de Palma » 2 1/2 »
 Números atrassats » 4 »

Sonarà cada dissapte, si té vent à sa flauta.

S'envian es números à domicili, tant à dins Ciutat com à ses Viles, pagant per adelantat à s'Administració (Cadena de Cort n.º 11), 1 pesseta à conta de 16 números.

EL CASTELL DEL REY

A POLLENSA. (*)

Just quant ha quedat destronat s'hivèrn, sa primavera, com una fada de daurats cabeyes, despèrta y riu; una pluja de floretes de tots colors pareix qu'ha caygut demunt sa tèrra; tòca amb sa vergueta encantada s'obre fruytal, ses viòles, lliris y fraules; passa *vaporosa* ses parets y barreres des jardins, per pintà de diferents colòs belles flòrs y saboroses fruytes y per olorà es suaus aromes qu'exhalan; mira volatetjà ses oronelles; escolta es delitòs cant de ses cadernereres y rosiñòls; contempla el Cèl brodat d'estrelles, y à sa claró de sa lluna li pareix qu'aquestes y ses flòrs des camps fan lletres y combinacions ahont lletgeix aquesta paraula: «*Primavera*.»

Llavores es quant es témps convida à fé vòltes y expedicions à los pintoreschs è històrichs punts que té Mallorca, perque ni s'ayre es massa frèt com en s'hivèrn, ni acompanya à s'*exercici* una caló pesada y humida com en es rigó de s'estiu; axí es, que, trobantmé à Pollènsa per aquest temps, vatx pactà amb un parey d'amigues y amichs d'anà cap *El Castell del Rey*.

Sortirem de la vila un dematí, al trancà s'auba, asseguts cada un demunt s'ensallament d'una somereta, y portant dins ses beasses provisions per porè passà tot es dia.

Partirem de l'*Almoyna*; passàrem per baix del *Calvari*; atravessàrem es torrent de *La Vall d'En March*, aficantmòs dins s'aygo que corria à pòch pòch besant ses passadores, jonchs, estepas, romanins y señorides, y que feya clotets de clars mirays ahont se retratavan ses imatges des nuvòls y ses branques de ses auzines, oliveres y garrovés.

Passàrem su ran d'hòrts de tarongés carregats de flòrs y de fruyt, que feyan una oloreta qu'embalsamava s'ayre fresch des dematí, mentres fería ses nòstres oreyes es rum rum de s'aygo que debaxant deprèssa movia alguns molins qu'hey ha per allà pròp.

Cantant, riguent y contant rondayes y covèrbos arribàrem à s'*Estret de Ternellas*, punt admirable y hermosísim, històrich y gloriós, d'ahont se descubreix *el bello ideal* de qualque famós pintó que s'ha proposat pintà à sa tela lo que no existeix dins sa Natura, tants richs y tants bells son es paysatges y marines que se descubreixan. ¡*S'Estret de Ternellas!* Com sa matèxa paraula heu diu, es un pas entre dues altes montañes carregades de vegetació, de fònts y de verdó y p'es peu d'elles, per dins es comellà, hey corre es torrent. En aquest punt es ahont se descubreixan petits vestigis è ruhines d'un *acueducto* romá, que duya s'aygo fins à l'antiga *Pollentia*, que, segons diuen uns, estava situada devòra es Cementèri d'Alcúdia, fundantsè amb ses moltes patenas è medalles y estàtues de márbre que s'hi han trobades, entre elles sa del famós capitá *Q. Cecilio Metelo*, de mal nòm, *El Baleàric*, que fundá Palma y Pollentia, 121 añs abans de Jesucrist; com també s'hi veuen ses ruhines d'un teatro romá y altres *antigayes*, però altres vòlen suposá qu'estava à un llòch, devòra la modèrna Pollènsa, que li diuen *La Colonia* y creuen que axò ja basta per havè estat un temps colonia è població de romans. Estás allà ahont estás, no se pòt negá qu'aquest *acueducto* hey duya s'aygo, y que ses ruhines están presents allà per atestiguarhò, lo mateix qu'abaix del *Puig de Sant Martí d'Alcúdia*. ¡Quants de pensaments despèrtan! ¡de quin mòdo ajudan à *embellí* aquells llòchs endomassades d'eura y de valsia! mirades baix des punt pintoresch son més garrides qu'es mateix monument nou y flament.....

Mos férem avall, passàrem per dins espèssos bòschs, gosant de ses olòs de garlandes, romanins y señorides, de

s'alegre renouet de s'aygo y des delitòs cant d'ets aucellets, dexàrem ses cases de *Ternellas* à l'esquèrra y *La Cel-la* un pòch més amunt amagada entre oliveres y ciprèssos, com si fos blanca colometa qu'havia parat es séu vòl allà demunt. Trapitjavam senzilles florinèues qu'estavan *inmòvils* en es séu tronch, sens pensá que tal vòlta, doblegat es séu calzer, estavan girades cap à la regiò misteriosa d'ahont los havia de dú sa fecunditat una abella è papayona.

La Cel-la es una petita ermita ahont hey pòren viure fins à sis ermitans.

Si es cèrt qu'una còsa es poèticament bella amb rahó de sa séua antiguedat, es precis confessá que sa vida monástica té dret à sa nòstra admiració, per perdersè en ses primeres edats del mon. Després s'axecá una vèu de glòria y d'admiració à ses més espantoses soledats; se mesclaren ses músiques divines amb es rendu de ses corrents y fònts; es xerafins visitaren s'ermitá de sa peña, è s'en duguèren sa séua ànima resplendent demunt es núvols; es lleons los serviren de corréus, y es còrbs los portaren es menjá celestial; ses ciutats véren envejoses caure sa séua antiga reputació; y es desèrt cobrá fama, quant véren ses dulzures y ets encants de la soledat, es goig dins ses peñes y sa poesia y contemplació à dins es bòschs.....

Després d'havè passats per un ben poblat olivá, quant creys sòls trobá montañes y turons que pareix no vos han de dexá passá més envant, trobau uns valls delitòsíssims y garrits que bé se pòren compará amb el *Paradis*, tanta y tanta es sa séua galanura, sa bondat, sabor y frescó d'aquelles aygos que corren è cauen formant degotissos è fontetes, y sa sanitat y puresa d'ets ayres que per allà passan, qu'afamegats alenau, y que vos axamplan y umplen es pit de goig. ¡Oh de quin mòdo un gòsa! ¡de quin mòdo se sorprèn d'aquell tan gran benestá es qui sòls respira s'ayre impur de sa capital! es com aucellet fuyt de sa gábia que cantant bota de branca en branca batent

(*) Com demá es fira à Pollènsa, publicam avuy aquest article que venguè sense lema en es Certámen de L'IGNORANCIA del present any y fonch premiat amb un accèssit.

ses plomes de sa pintada cóua, plè d'alegría y llibertat no creu amb ella, li pareix un sòmit, y está intranquil y molt alèrta per pò que no 'l tornin agafá....

Trobantmós ja dins es *càmps* descubrírem es famós Castell, y haguérem de caminá encara ben pròp d'una hòra per arribarhi. Aquelles extensions de terré sense casi cap abre, frèdes y sens verdó, vistes després d'ets bòschs tan alegres y poblats, umplan es còr d'una tristoreta que mentres vos anau acostant en es Castell vos pòsa pensatiu y concirosos.

Pujárem, còm à cabres, per ses peñes, p'es matexos rosts y seragays de s'aygo, plèns de pèdres y codòls, clòts y ròques, fins qu'arribárem à s'entrada rebotats de pujá aquells empinats turons.

Hey ha desde aquest Castell à Pollèn-sa unes tres hòres; y está aficat demunt un puig pelat, plè de *romanticisme*, casi su ran de mar à s'endret de Barcelona y entre la *Mòla de Tuent* y sa *Torre de Sant Vicens*.

En el dia aquest Castell no es més qu'un munt de ruines, que oferexan à n'el còr des viatgé recòrts magestuosos, y à ses arts interessants estudis y composicions. Tots ets hòmos sènten una secreta atracció al contemplá unes ruines, y una amagada conformidat entre aquests destruhits monuments y lo breu de sa nòstra existència. Ademés, à n'aquestes causes s'hi uneix una idèa que serveix de consòl en es nòstro curt podè, al veure que pòbles sencès y hòmos molt famosos, no han pogut viure, apesà de tot, més envant des pòchs dies señalats à sa nòstra oscuridat. Axí es, que ses ruines escampan una moralidat molt gran en ses escenes naturals; y quant les veym retratades devant nòstros, intentám en va mirá à una altre part, perque sempre se presentan fit à fit de sa nòstra vista. ¿Y perque no han de passá ses òbres de sa ma de s'hòmo, quant es mateix sòl que mos dona sa llum del dia, vendra témps en que caurá des blaus mantells ahont dona vòltes? Es qui el posá en el mon es s'únich Rey que no té ruines en es séu impèri.

Sa primera entrada la forma un arch estret y baix que serveix de portallèu en es portal principal, qu'está ubèrt dins sa peña, y que fa un carreró de sis ó sèt pams de llargaria. Dins es Castell just à s'enfront fa una espècie de baluart tot aspillerat, y à s'estrem, qu'es à sa part de *Tuent*, remata aquest costat un arch que devia pertènxa à qualque torreó. Prenguent cap à sa part de ma, casi es mitx des Castell, hey ha ses ruines de lo que, segons uns, fonch Iglesia ahont s'hi guardaren, en témps des trastorns que causavan es desembarchs des pirates en es comensament des sigle XVI, ets objèctes preciosos de la parròquia de Pollèn-sa; y altres vòlen suposá qu'aquests arts gòtichs, mitjos esfondrats,

pertenexen à lo que fonch la sala d'armes. Altres arranchs d'archs hey ha, però de ben sencès se pòt dí que sòls n'hi ha un, en el qu'encara s'hi veu una anella de sa que devia penjá qualque llantia. Casi abaix d'aquestes arcades, existeix es depòsit d'aygo que servia per ses necessidats de sa guarnició. Un pòch més envant hey ha una mina, per hont diuen que se pòt aná fins à mar. Remata aquesta part una paret de uns cinch pams d'altaria per tres d'amplaria. Mirá la mar desde aquest punt fa feredat, tan alt y tan imponent es; rompentshi casi su baix ses enfurides ones. Per una part s'immensidat de la mar, la soledat que reyna allá demunt es mitx d'aquelles ruines, nius d'òlibes y voltons, amb so pelat de ses peñes, y per s'altre, el veurersè tan lluny de poblat, veure enfòra, ben enfòra, ses blaves y moradenques montañes que forman es valls tan delitosos per hont haviam passats, y es recòrts de ses tristes escenes que sembraren es pahor y regaren de sanch humana aquells contorns, feyan qu'es còs sentís un abatiment molt gran, una tristó à s'ànima y que amb sos uys des pensament véssim mòros agigantats y llumanarets blaus, còm es que mos contava sa padrina enrevoltats en es foch de sa llar quant eram petitons. Per sa part de *Sant Vicens* fa un torreó, y un arch cubèrt que devia servi de peu à qualque torreia.

Aquests son, encara que mals descrits, es vestigis que quedan d'aquest *inespugnable* Castell. Sa séua construcció n'hi ha que la vòlen fé datá des témps des romans, però lo més probable es que sia des sigle XI ò XII, encara qu'es reconstruhí en es sigle XIV. Finestres, archs, torreons y tot quant té *carácter arquitectònich*, es gòtich. Llástima qu'haja estat tan abandonat, y per axò mateix es témps hey ha dexats ben marcats ets séus passos.

No he pogut averiguá es perque li diuen *del Rey*; si es per havè estat, tal vòlta, habitació d'els Reys mòros *Nazaredolo* y *Burabé* ò *Buthalé*, en témps de sa conquesta des pisans l'any 1114, ò perque, segons s'història, en es primés anys de sa conquesta va essè tant important per havershi fèts fòrts es mòros montañesos comandats p'*En Xuarp*, que 'l se dexá per éll el Rey En Jaume primé d'Aragó, en es barat que féu dia 28 de Setembre del any 1231 amb so condat d'Urgel. També poria essè li dassin aquest nòm perque fou molt faèl à Don Jaume II, y servi de refugi à molts de partidaris d'aquest Rey, quant en 1285, vengué à prenderli el reyne de Mallorca es séu nabot Don Alonso d'Aragó, governant à les hores aquest Castell *Don Berenguer Arnau d'Illa*; ò finalment també per havè estat molt faèl à Don Jaume III, l'any 1343, que sufri un siti mentres el governava y defensava *En Guiem de Só*, per Don Jaume; y

el sitiava *En Felip Boil*, partidari de Don Pere IV d'Aragó; fins que l'entrega, forsat per sa necessidat ò per s'exemple d'ets altres llòchs de Mallorca, el dia 15 de Juñy des mateix any.

Parets y archs ruynosos; ruines antigues, històriques é imponents, plènes de glòria y de recòrts, quantes profitoses llissons, quantes reflexions agradables no oferiu à s'esperit que vos sab consultá; ¡quantes vegades degueru essè muts testimònis de violències, injusticies, guèrres y heroismes bañades totes de sanch! ¡quantes vegades degueru senti es trists jamechs des guèrré ferit, s'arpa del trovayre y es dolsos sospirs d'enamorada mòra!!!...

Ès sòl acabava de pondrersè dexant una retxa de vermeyó; sa lluna, dins es llevant, comensava à rompre es misteriosos vèls y blaus mantells del Cèl, y amb ella una partida d'estrelles còm à puntets d'òr brillant, quant diguérem adéu à n'aquelles ruines mudes y solitaries, à n'aquell Castell testimoni de passada grandesa, à n'aquell monument des nòstros antepassats; y, contents y alegres, arribárem à la vila sense havè lengut es més petit socayre.

UN ALTRE CROQUIS.

Jò qui no vaig d'empirrèumas,
 Jò qui fuig de compromissos,
 ¿Hauria de fervos ara
 Es *croquis* d'un altre *tipo*?
 Jubilat de xeremié,
 ¿He de pendre es tamborino,
 Qu'es casi còm si diguessem
 Pujá de sargent à pifol?
 No'm vengueu amb pantominas,
 No'm perfumeu amb esprigol,
 No'm digneu que som poeta;
 Ja ha caducat es meu títol.
 Bé sabeu qu' à n'es méus versos
 Ja 'ls-a manca es saborino,
 ¿Y voleu que vos ne fassa?
 Germanets, ¡vaja un capritxo!
 Jò 'ls-a fas de pasta alisa,
 Y em surten tant pòch mengívols,
 Tan escrús y tan tiroso
 Còm es buñòls estantissos.
 Son de mòda tan passada
 Còm sas calsas amb codrillo,
 Y es ferlos de bona mida
 Casi ja 'm vé rinxo rinxo.
 ¿Voleu un *tipo*? A la Rambla,
 Assegut en es padrissos,
 Molts de dias s'hòra baixa
 Hey trobareu à Don Victor.
 Es un señó curt de gení,
 Que vesteix un pòch ridícol,
 Y dú s'hivèrn una capa
 Comprada en es baratillo.
 Es tan alt còm una pèrxa,
 Més magre y més sèch que l'idol,
 Hòmo de mala saliva
 P'es qui rèb es séus esquitxos.
 Es un cara de vinagre,
 Que pareix un poquet bisco,

De cèyas llargas y espèssas,
Cabey's y mostatxos grisos.

Si fa's sòl calent encara
Esculleix un lòch ombrivol,
Y quant no'n fa se passetja
Amb Don Fausto y Don Domingo.

Son dos antics camaradas
Y els-a conta qualche ditxo,
Si no verd còm la porrassa
De sentit un pòch ambigu.

Lo qu'es d'èll no'n sé la prima;
Però'm recòrd qu'un tal Xiscos
De sa séua llarga història
M'en referí uns quants capítols.

Em digué qu'era fiyastie
D'un capitá de soïssos:
Que sa mare mallorquina
Descendia de Llorito:

Qu'ha servit al Rey d'Espanya,
Que li daren es retiro,
Y qu'ara té, sensa taras,
Uns trenta duros y pico.

Sòls duya una xarretera
Quant comensá à fé terringos
A una joveneta, fiya
D'es garrigué de Xorriego.

Es vè qu'era molt maqueta
Amb so gipó y rebosillo,
Sas galdas còm unas ròsas,
Es cabey's nègres y llisos.

Guapa, baixeta, garbosa
Ballava còm un trompitàl,
Y deyan qu'un còr robavan
Ets séus pèus amb cada brinco.

Cabessut més qu'un forch d'ays,
De ningú'scoltant avisos,
No pará s'oficialetxo
Fins qu'es casá amb so séu ídol.

Vestida à la ciutadana,
Plèna d'anells y de rissos,
Feya encara bona planta,
Conservava ets séus etcisos.

Però prest dotze aïns passaren
Y es torná tan tritlo mitlo,
Que quant veyá li podia,
Còm si fós un manat d'ivols.

Y es que duya malaltia,
Que patia d'un esquirro
Qu'ets estels li feya veure,
Y tot eran ays y giscos.

Es marit tot eu va fondre,
Botons d'òr y cordoncillo,
Alhacas y ròbas bones,
Entre metges y potingos.

De tant en quant consegua
Qualque setmana d'alivio;
Però sempre s'acostava
A sas vaumas de *Son Trillo*.

A la fi allá la deixaren
Olvidada dins un ninxo,
Y amb dos maseles y una atlòta
Don Victor romangué viuado.

En estar plegats es maseles
Es rendu era continuu,
Qu'eran pitjors que s'escuma
D'esburbats y encaradissos.

Més atrevits qu'una cabra,
Més remaròs qu'un borino,
Més dolents qu'una geneta,
Més qu'un pop aficadissos.

No feyan petjada bona,
Aprenián d'essè pillos,
Y à tota hòra molestavan
Es veynats d'ets altres pisos.

Cada moment se pegavan
Còm dos galls barayadissos,
Y es destrossavan sa ròba,
Y la's feyan pelleringos.

Y còm tan pòca en tenían

Anavan tan plèns d'esquinos,
Qu'avuy mostravan es colzos
Y un altre dia es llombrígol.

Y ara tant èlles còm s'atlòta,
Més prims que jonchs de cañissos,
Me duan es ca tan magre
Còm si visquessen de jínjols.

Ella no deixa sa feyna,
Ni es coxinet ni es perillo,
Perque per surá sa barca
Li son ormetjos precisos.

Y tots es vespres, si sopan,
Es de sopas amb colissos,
D'una llesca de pambòli,
O d'una tèrsa de bisos.

Son pare, ja es altre còsa,
A las tres pren es pandillo;
D'es café s'en vá à la Rambla,
De la Rambla à n'es Casino.

Aquí amb sos séus camaradas
Pren chocolate amb madritxos,
Y, si cau bé, no rebutja
Formatjadas ni pastissos.

Llavònses treu sa petaca
Y comènsan es tresillo,
Y li fan pagá sa fésta
Ets séus amichs comportívols,

Qu'à vegadas se contentan
Sigli pescan un durillo;
Però n'hi ha d'altres qu'el deixan
Tan ben pelat còm un xino.

Després tot sòl allá, s'opa
D'escabtxo de bonifol,
O de costellas torradas
O d'una truya amb jonquillo.

Axí se passa la vida
Qui, essent d'egoisme símbol,
D'èll mateix tant sòls se cuyda
Y à ningú més té cariño.

Vosaltres, de L'IGNORANCIA
Escriptors aplegadissos,
Digaumè si aquesta vida
Mereix aplausos ò siulos.

EL SENT TIÀ D'ALARÓ.

UNA CARRETERA.

Ses carreteres vecinals de ses viles de Mallorca amb aquest témps d'aygos qu'hem tengut están que dona llástima es passarnè. Y una de ses més esfondrades es aquella d'es *Tres Batles*; qu'un pe s'altre, y perque si jò he fét sa méua part y tú no, y si perque aquell no l'ha féta ara jò m'en decant del tot, y per altres vuyts y nous y cartes que no lligan, es mal s'augmenta y ningú hey dona remey.

Sa carretera d'es *Tres Batles*, si no heu sabeu, es aquella que vá de Santa María à Sanselles, passant p'el terme de Santa Eugèni. Es aquella ahont s'altre dia de pagès un carreté hey va fé uy dexanthí sa péll devall un carregament de hotes. Es aquella qu'à nòltros ignorants mos feya di:

Si el señó Batle volía,
Santa María
S'en temeria;
Més si es Batle es sord mos fá,
Santa María
S'en temerá.

Ara podriám continuá ses glòses
aquelles de sa manera siguent:

Sapigan que s'altre dia,
Devés mitx dia,
D'una novia
Es parament ciutadá
En va passá,
Y hey trabucá.
Allá hey va rèbre un esglay
Un gròs miray
De bòn crestay;
Y à dins un clòt d'es més gròssos
Se va fé tròssos
Y hey dexá ets òssos.
Y un cantarano embotit
Devora un llit
Quedá croxit.
Y valga qu'es carreté
Per falagué
Ne sortí bé.

Mirau qu'es molt, germanets. Tres viles; totes tres santes; *Santa María*, *Santa Eugèni* y *San-Selles* y cap de ses tres ha sabut fé es miracle de compondre aquesta carretera vecinal tan concoreguda y tan necessaria per tothòm.

Si torna ploure aconseyam à n'es qui n'hajan de passá que s'en dugan una llanxa de *repuesto* dins es carro.

PEP D' AUBEÑA.

XEREMIADES.

De Sanselles mos escriuen
Que no rèben L'IGNORANCIA;
Y à n'es cartés feym instancia
A veure à n'axò qu'hey diuen.

*
* *

Es cantons de can Moreno y de can Da mèto están d'enhonorabòna, perque diuen es qui hey eran que sa máquina d'es *tramvia* va aná tan bé.

Nòltros ignorants esperarém es veurerla passá per ses Quatre Campanes per judicá si es sab desfé des trunfos.

*
* *

Alguns mos nan dit qu'à sa plasseta del Socós es témps des trabay y es témps des *recreo*, hey acudexen una multitud d'atlòts que no s'hi ouen de rendu, y per aquest motiu son varios es qui mos han dat quèxes.

Demanam al señó Municipal d'aquell barri que'n lloch de fé tertulia hey vaji d'en tant en quant à espantarlòs y menarnè qualcun à n'es Caputxins si hey impòrta.

Es segú que tots es vezins d'aquell barri ley agrahirán.

*
* *

Ets atlòts de Montision vòlen fé una sollicitut à s'Ajuntament perque fassa ses *Fires* y *Fèstes* es primés dies de Juriòl fundantsè en qu'es primés de Juý comènsan ets exámens y èlles no

podrán veure rès perqu' haurán de repassá totes ses llissons de ses séues assignatures.

Contan recohi moltes firmes de pagedos que ténen sementés de blats y xéxes que tampòch podrán vení es Juny, y moltes d'altres estodians de fóra Mallorca y de ses séues families que per causa d'ets exámens tampòch se podrán posá en camí per vení a veurerles; acabant per demaná qu' al manco les fassan es derrés dies d'aquell mes:

Suplicám à s' Ajuntament qu' aténga ses séues rahons.

*
**

Ets atlòts no pòden jugá p' es mitx d' es Born ni ferhí altres còses, però es cans, sí; al ménos es Municipals no los diuen rès: y axò qu' es rossegays de ses señoretas heu pagan casi sempre. Bé fan en posarlós contribucions.

Diuen però qu' es cans vòlen acudí à n' es Ministre de Hacienda que es *Ca-macho* perque ja qu' ells l' han de pagá amb doblés es cans de cassa la paguin amb conís ò perdius en ilòch d' estarnè ecents.

*
**

Ell, *Farineres*; ell, *Doks*; ell, *Catiferes*; ell, *Colonials*; ell, *Comaretas*, y ara en dos dies ne surten quatre ò cinch més de societats de Banca y tothòm s' hi afúa y en fan llepadits, còm si fossen pa benehit.

¿Me sabriau dí qualcú que no sia ignorant ahont pararém?

Lo qu' es jò me recòrd de qué quant es pagèsos enterravan es doblés sèt pams devall terra y es ciutadants los tancavan dins caxes de ferro amb sèt pañs era un contento veure en mans des pòbres es dures d'òr y ses dobles de quatre duros y en mans d' es ríchs aquelles hermoses dobles de vint.

Ara qu' es doblés corren tant, molts ja no sàhen ses monedes d'òr si son grògues ò vermeyes, perque no corre més que plata y molt de ferro ò còure, y una mala fi de papés de cént castes de banchs sense cames.

¿Quant sa plata haurá prês es mateix camí que s'òr, y vé un dia d' alarma (Deu no heu vulga) y tothòm vol realisá; ¿que n' farem de tot aquest papé? ¿Tornará vení s'òr que s' en ha anat?

*
**

Abans ses accions des Banchs y Societats nòves s' emitian à la *pá*; ara ja les emitexan à la *prima* perqu' es pa no agrada.

Tenim pò que no arrib un dia que les hajan de pendre à la *coca* ò à l' *esclafada*.

*
**

Amb' aquests negòcis, *el que ménos corre vuela*, vòl dí, n' hi ha que tayan un cabey al ayre, y que no s' hi pòsan per pòch, y que contan amb so jép d' ets al-

tres per enfilarsè amunt. Déu vulga que no los vejem pegá esclats, y si vé es cas, que no amparin es còps es curts de vista que s' hi afúan entre ses séues cames.

*
**

¿Y lo de sa *Colonia Agrícola*, amb sos 20 mil duros positius que mos havia oferit un señó forasté, còm ha romás? No hem correspòst abastament, y tal vegada no passarà envant.

Còm d' aquesta Societat no n' esperavan *primes*..... ¡Viva s' amor pátrio mallorquí!

*
**

N' hi ha cinch mil y diuen que n' demanan cent setanta mil. Ja n' veuriam de c.....oses bones si concedissan à tothòm totes ses que té demanades.

ADAGIS PAGESOS DES MES DE NOVEMBRE.

Qui à Tots Sants no té sembrai, perilla quedá enganat.

Entre Tots Sants y Nadal, ni bõyres ni Mestral.

Els Mòrts passats, grans estojats.

Per Sant Martí, s' aygo al molí.

Per Sant Martí, tasta sa bota des ví.

Santa Catalina, un mes refina.

Sant Andreu, sembra es blat téu.

Sant Andreu, un mes breu.

EPIGRAMAS.

Jò conexia un pagès

A n' aquí volguent burlá

Un señoret ciutadá

Li digué:—¿Vòls dí còm es,

Qu' está tant embadalit,

Un nin còm tú, tant petit?

—Volia un ase comprá

Y cap n' he pogut trobá

Còm tú, tan etxarovit.

(Es pagès li contestá.)

UN ESTODIANT DE LA SOPA.

—Sent Tomèu, ¿que no fumau?

—No ténc tal vici, señó;

Perque tròb qu' es fumadó

Es un hòmo qu' está esclau,

—Qui fuma' está entretegut.

—¡Vaja un entreteniment

Qu' es doblés lleva des vent

Y dona un alè que pát!

CASTAÑOLERA.

En Pèp per podè tení

Unes vint ò trenta accions

N' ha demanat tres milions.

¿Qu' heu logrará si heu fa axí?

P.

PERROS-FUYES.

SOLUCIONS À LO DES NUMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Dóna rica y tota sola, no té rès que fé.*

SEMBLANSES.—1. *En que té jachs.*

2. *En qu' hej ha ceros.*

3. *En qu' hej ha calderons.*

4. *En que n' hi ha que ténen dents.*

TRIANGUL....—*Calsés-Calsa-Cals-Cal-Ca-C.*

FUGA.....—*Més val maña que doblés.*

ENDEVINAYA.—*Un órga.*

LES HAN ENDEVINADES:

Totes:—*Na Mlldoa y Bèt Baldufa.*

Sis:—*Mèstre Jelan.*

Dues:—*Oh, Ximplet! y En Casca.*

Una:—*Una Oca y Mèstre Xim Berga.*

GEROGLIFICH.

Riayes Plorayes

UN ESTODIANT.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s' assembla un segadó à un torn?

2. ¿Y un que ven ròba à un que li pican es pèus?

3. ¿Y un Catedràtic à un que ven ròba?

4. ¿Y Sant Jaume à un metge?

UN AMICH MEU.

TRIANGUL DE PARAULES.

Omplí aquests pichs amb lletres que llegides diagonalment y de través, digan: sa 1.ª retxa, un sistema molt conegut; sa 2.ª, lo que emplean es vapors; sa 3.ª, una còsa que dona claró; sa 4.ª, lo que té un instrument de música, y sa 5.ª, una lletra.

TOMEU CAPIRÓ.

PROBLEMA.

Un pagès tenia uns quants reals y se pasá p' es cap essé rich, y per lograrhó va prometa à ses Animes del Purgatòri que si li doblavan sa moneda los daria sis reals; després fé sa matèxa promesa à Sant Jusèp y després à Sant Cayetano: tots tres li doblaren sa cantitat y ell los doná es sis reals promesos à cada un, quedantsè sense cap doblé. ¿Quants de reals tenia antes de doblarhóshi?

SEN TERROLA.

ENDEVINAYA.

Cada dia p' es carré

Un jovenet sòl passá

Que diu ben alt y ben clá

Lo que tots hem menesté.

BIEL DES MOLÍ.

(Ses solucions dissapte qui vé si som vius.)

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Un Estudiant.—A una l'apadassarem, à s'altre es impossible; y de lo demés aprofitarém lo que podrem.

Castañolera.—Lo primé bé,—Lo derré també,—Però lo segon y lo que segueix,—No s' ho mereix.

Un ferit d'ala.—Ja heu veu.

12 NOVEMBRE DE 1881

Estampa d' En Peré J. Gelabert.